

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. XIII. Hunc primum statum adhuc prosequitur & quandam circa tentationes, quas diabolus subinde immittere solet, instructionem suggerit, ac nonnulla addit monita huc mire facientia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

acere possem: adeo vt omnes non parum obstupescerent, & ego magis quam confessarij mei, quod melius, quam ipsi meam ego stupiditatem intelligerem. Non ita dudum est, quando hoc, quod dico, contigit: vnde de ijs, quæ Dominus me non docuit intelligendis magnopere non laboro, nisi sint, quæ ad conscientia meam statum spectant. Iterum dico, per magni referre, vt suum homo spiritum sustollere non procuret, si Dominus ipse eum non sustollat, quod cum facit, quamprimum percipitur. In mulieribus porro id magis periculosum est; eò quod illas cacodemone quando posset decipere, & illudere: quamquam certissime mihi persuadeam, Dominum non permissurum, vt is alicui in humilitate ad ipsum venire cupienti noceat; imò verò plus huiusmodi & fructus referret, ex eo in quo diabolus eum iacturam facturum putabat. Quod autem via hæc incipientium magis trita sit, & communis, & ea, quæ dedi monita magni momenti sint; idcirco in illis exponendis ita diffusa fui; quæ tamen apud alios fateor, melius exposita inuenient. Equidem non sine magno rubore, & confusione hæc scripsi; non tanto tamen, quantum me habere oportuisset. Sit Dominus de omnibus benedictus quod talem, qualis ego sum, de rebus ad ipsum spectantibus, quæ tantæ, & tam sublimes sunt, loqui uelit ac permittat.

*Spiritus
non est sus-
tollendus, si
Deus eum
non sus-
tollat.*

CAPVT XIII.

*HUNC PRIMVM STATVM ADHVC PROSEQVITVR II
quamdam circa tentationes, quas Diabolus subinde immittere solet, in-
structionem suggerit; ac nonnulla addit monita hinc mirè sa-
cientia. Quæ quævis tractatio perutilis est.*

NON abs re fore putavi, quasdam tentationes, quas in principio occurrere solere animaduerti, & quarum nonnullas etiam ipsa experia sum, hic referre; nec non aliquam de ijs rebus, quæ hic necessarie mihi esse videntur, instructionem tradere. In principio igitur, opera danda, vt insigni cum læticia, & quadam animi libertate procedatur: sunt etenim nonnulli, qui, si sui vel parum obliuiscantur, deuotionem se quamprimum amissuros, existimant. Non potest non esse bonum quod sibi homo metuat, nec quicquam omnino sibi fidat, ne se in illas occasiones peccandi conijciat, in quibus labi & Deum offendere solet, hoc namque imprimis necessarium est, quoadusque quis virtute iam corroboratus sit. Et sanè paucos admodum reperire est, qui in ea sic corroborati sint, vt non faciliè, oblati occasionebus ijs, ad quas naturaliter propendent, labi possint: nam semper quamdiu hoc in mundo viuimus, expedit nos saltem ad nos humiliandos, miseram, & fragilem naturam nostram,

nostram nosse. Sed multa sunt, è quibus aliquam, vt dixi, homo licitè capere recreationem potest, etiam vt ad rationis exercitium maiori cum vigore & featore redeat. In omnibus porrò discretio est adhibenda, magna que opus est in Deum fide: expedit namque bona nostra proposita, ne vel minimum minui, sed fiduciam nos quandam, de Deo concipere, vt si paulatim nos ipsi ad progrediendum extimulemus, eò (etsi non quam primum) peringamus, quò multi Sancti, diuinà eius gratia adiuti, pertigerunt: nam nisi illi hoc ita velle, & etiam paulatim opere, & re ipsa exequi firmiter apud se statuisent, numquam ad tam sublimem gradum, & itarum peruenissent.

Amar & querit Maiestas eius animas generosas, modò cum humilitate, ac sine vlla de seipsis fiducia, & presumptione procedant. Nec vidi vquam aliquam harum in via deficere; ità vt progredi non posset; vt nec aliquam pusillanimitatem, & subtimidam, etiamsi humilitate donatam tantum in multis etiam annis, progressum facere, quantum illa alia in paucis. Mirum profectò est quantoperè hanc in via iuuet, sese ad magna & sublimia aggredienda extimulare: nam etsi sat magna vires statim non habeantur, anima nihilominus se sustollens, sublimè admodum euolat; tamen si subindè instar auiculæ non benè à penis instructa, defatigetur, & alicubi in terra hæreat. Alias illud Apostoli Pauli sæpius antè oculos, & in mente habebam: omnia nimirum nos posse in Deo; ex me ipsa autem satis me intelligebam nihil penitus posse. Et hoc ipsum me imprimis iuuabat, vt & illud S. Augustini dictum: *Domine nibe quod vis, & da, quod iubes*. Cogitabam etiam sæpè mecum, nullum inde S. Petro damnus euenisse; quod se in mare abijceret, esto postea timuerit. Prima hæc proposita magni faciendæ sunt; quamquam in primo hoc gradu paulò restrictiores esse, nosq; directoris nostri sententiæ voluntati, ac discretioni magis subiicere debeamus: interim tamen videre ne magister hic sit eiusmodi, qui nos doceat bufones esse; aut cui satis sit, quod anima solum lacertis captandis assuescat. Humilitas porrò nobis semper præ oculis habenda, quâ moriente, discamus hanc nos virtutem & robur à nobis ipsis non habere. Sed antè omnia nouerimus oportet, qualis hæc humilitas esse debeat: crediderim enim diabolum, ijs qui orationi sese dant, omne, quoad potest damnus inferre, ne insignem in illa progressum faciant, efficiendo nimirum, vt malè de humilitate sentiant, dùm scilicet illis esse videtur superbia, sublimia & generosa quædam desideria habere, ac viros sanctos æmulari, & ad martyrium aspirare velle: quamprimum enim nobis suggerit, & persuadet gesta, & facta sanctorum magis admiranda esse, quam vt illa nos, qui peccatores sumus, imitari conemur, huius opinionis &

Animas generosas amat Deus.

Falsa humilitas est à diabolo suggesta. Quomodo sanctorum opera admirari & imitari oportet.

K 3 nis &

S.
Theresia

Opera

IN
166

*Quomodo
sanctorum
opera admi-
rari, & imi-
tari oportet.*

*Nimia de
rebus neces-
sarijs cura
nocet.*

*Nimia di-
scratio sapè
in causa est,
cur tam citò
ad perfe-
ctionem non
perueniamus.*

nis & ego sum; sed & videndum est, quidnam ex illis admirari, quidnam autem imitari oporteat. Neque enim consultò quis infirmus, & debilis faceret, si continuò ieiunare, & grauissimas austeritates subire vellet, hacque de causa in Eremum concederet, vbi nec dormire posset, nec quod comederet, inueniret, aut quid simile: sed cogitare debemus, posse nos cum Dei gratia, vim nobis inferre, quò & mundum egregiè contemnere, & honorem vilipendere, & affectum erga diuitias exuere paulatim possimus: nam tam pusillo, & abiecto animo sumus, vt terram nobis defuturam credamus, mox vt corporis curam, vel parum exuere, & spiritui nos dare volumus, statim quippè ad attentionem, & animi recollectionem habendam nobis contenta videtur, vt, quæ corpori necessaria sunt, sufficienter suppetant; eò quòd anxietas nimis de rebus necessarijs, curæ distractionē in oratione cauferunt, orantemque inquietent. Piget me, quod tam paruum de Deo fiduciam, tantumque amoris proprii habeamus, vt hæc etiam cura nos angat & inquietet. Et sanè cum spiritus tam parum, vt i dico, proficit, nugæ quædam, & frivola non minus nos inquietant ac vexant, quàm alios magna, & maximi momenti; atque interim, nostro nobis iudicio, spirituales esse videmur. Hæc procedendi ratio mihi perindè esse videtur, ac si animam corpus, & animam corpori inter se concordare vellemus, vt nec hic in terra de quiete sua quidquam amitterent, in Cælo verò nihilominus Deo firmi possent. Ita quidem fiet, si in iustitia ambulemus, & virtutum falcimen habeamus; gressu hoc gallinaceo numquam ad spiritus libertatem perueniemus. Hic porò procedendi modus hominibus matrimonio illigatis proprius maxime mihi esse videtur, vt, qui secundum statum & vocationem suam viuere debent; at alium statum amplexos, huiusmodi ad progrediendum viam ingredi penitus nolo; neque etiam facile mihi quis persuaserit, eum bonum esse; sum quippè eum experta: semper porò ita mansissem, nisi sua Dominus bonitate aliam compendiosioram mihi ostendisset. Tamen, quantum ad desideria, semper generosa, & magna ea habuerim ac molimina: id tamen, quod dixi, facere nitebar, scilicet orationi me dare, & simul corporis commodis, & recreationibus gaudere. Credo equidem me, si quis altius me docuisset euolare, datam operam fuisse, vt hæc desideria mea executioni mandarentur; sed peccata nostra in causa sunt, cur tam multos reperire sit, qui, quoad hoc, nimis sunt discreti; vt hoc potissimum in causa esse existimem, cur, qui primum incipiunt, citius ad magnam perfectionem non perueniant. Nam Dominus à parte sua, vt nos iuuet, numquam deest, nec ab ipso preterdet; sed nos in culpa sumus, & miseri. Imitari quoque sanctos possi-

mus in solitudine sectanda, in silentio, alijsque plurimis virtutibus colendis, quæ misera & probrosa hæc corpora, quæ tam regulatè, moderatèque conducuntur, quò animam extrà debiti regulam trahant, non enecabunt, ipse quoque diabolus, si vel in adito nos timore coacti videt, omnimodis ea inhabilia, & inepta reddere allaborat. Neque enim is aliud, quam hoc timoris argumentum quærit, ad nobis persuadendum, fore, ut omnia nos enecent, & saluti noceant; ità quidem, ut etiam lachrymas habentes timere faciat, ne, si nimij in ijs sint, oculos amittant. Hanc ipsa viam iniui & calcaui, atque idèdè eam planè perspectam habeo; nec scio sanè, ecquos meliores oculos, & meliorem sanitatem optate possimus, quam tali occasione & causà illos, & hanc amittere. Quia verò ità debilis & morbida sum; hinc semper, quoadusque semel apud me firmiter statui, nullam corporis, sanitatisquæ meæ rationem habere, velut vincula & colligata eram, nihil ut generosi facere possem; vti nec etiam modò multum præsto, sed ex quo me DOMINVS hunc diaboli astum, & technam intelligere voluit, quoties hic deindè aliquem mihi sanitatis amittendæ metum iniiciebat, dicebam ipsa: *parum refert me mori, quoties quietis, & commodorum amissionum suggererebat, agecebam: non opus habeo quiescere, vel commodis, sed cruce.* atque ità de alijs rebus. Vidi quam clarissimè, tamen si alioquin ego de facto satis debilis, & morbida sum, id in multis, non nisi meram dæmonis tentationem fuisse, aut meam ipsius inertiam: nam ex quo sanitati meæ ità non caui, nec tantam eius rationem habui, multò meliori sum valetudine, quam eram antea. Quare permagni refert, ut, dum quis orationi vacare incipit, cogitationes non nimium deprimat aut deiciat: & velim hac in re aliquam mihi fidem dari, ut prope in ea versatissima: ut autem meo exemplo alijs sapiant, forsitan ad hoc iuuabit, hæc meas, quoad hoc, imperfectiones recetere.

Sequitur deindè & alia tentatio, satis obuia, & communis, quòd videlicet incipientes hi, eò quod ipsi iam gustare incipiunt, quanta in vita spiritali sit quies, & qui structus indè proveniat, desiderant, ut, quotquot sunt homines, spirituales essent. Hoc quidem desiderare, nò est malum, ipsum verò procurare, posset non esse bonum, nisi magna id cum discretione, & rectè admodum fiat, ità scilicet, ut alios non videantur velle docere: nam qui hac in re aliquem facere fructum cupit, in virtute valdè fundatus, ac corroboratus sit oportet, ne alijs tentationis sit occasio. Hoc mihi contigit (atque idèdè id satis intelligo) quando (ut supra commemoravi) ipsa totis viribus allaborabam, ut & alix sodales meæ orationis se studio darent. Nam quòd hinc me magna quædam de bonis,

Cogitationes non sunt nimium deprimenda.

Incipientibus malum est, velle ut omnes sint spirituales.

S.
Theresia

Opera

N. V. I.

bonis, & commodis, quæ in orationis exercitio sita sunt, loquentem audirent, illinc verò me virtutibus solidis destitutam viderent, & nihilominus orationi insistere, in causa eram, vt ipsæ tentarentur, & turbarentur. Nec immeritò: nam, vt mihi postea retulere, non sciebant, quomodo vnum cum altero posset consistere, & compati. Et hæc ratio erat, cur, quod ex se malum erat, ipsæ id vt tale nò reputarent, quod me id subindè rùm vsurpantem viderent, cum aliquid in me boni viderent. Hoc facit diabolus, qui bonis, quas habemus, virtutibus ad hoc vt videtur; vt aliquam sic malo, quod inducere surgit, auctoritatem omnimodis conciliet: quantumvis enim id paruum sit, non potest non in magna simul viuentium communitate plurimum ipse lucrifacere; quantò verò magis, cum quod ipsa faciebam malum, tam graue esset: vndè fiebat, vt per tot annos solum tres profecerunt ex eo, quòd ipsas docebam: sed cum me Dominus in virtute iam magis consolidasset, biennij, triennijue spatio quàm plurimæ (vt postea dicam) per me profecerunt. Sequitur præterea hinc & aliud graue incommodum, nimirum, quod sic anima sui ipsius profectum, & commodum negligat: in principio namque illud antè omnia spectare debemus, vt illius solius dumtaxat curam geramus; nobisque persuadeamus, nihil præter Deum & ipsam in terra esse. Atque hoc est, quod ei quàm maximè conuenit.

*Tentatio
doloris de alienis peccatis.*

Est & tertia tentatio, quæ, vt & ceteræ omnes, quodam virtutis zelo tecta est (vndè & benè intelligi, & diligenter notari debet) nimirum quòd de peccatis & de defectibus, quos in alijs vident, dolent. Persuadet autem ijs diabolus dolorem hunc non nisi è pio aliquo desiderio, quo DEVM opt. Max. nolint offendi, oriri, & ex eo, quòd malè eos habeat, honorem eius ita proculcari. Vndè hanc ipsi offensam statim vellent impedire, & aliquod ei remedium afferre: quod quidem ita illos sollicitos, & inquietos reddit, vt orationem ipsorum impediat. Hoc verò nocentissimum, & omnium pessimum est, quòd id virtutem, & perfectionem, magnumque de diuino honore zelum esse exultant. Non loquor hic de dolore, quem aut publica peccata (si talia in congregatione aliqua inuenirentur) causantur, aut vniuersalis Ecclesie damna, quæ ex hæresibus modernis, à quibus tot animarum millia in interitum pertrahi cernimus, oriuntur: hic enim dolor bonus; & quia bonus & sanctus, hinc nullam distractionem inquietudinemue affert. Animæ ergo orationem exercere cupienti tutissimum erit, omnium rerum & hominù curam deponere & velut obliuisci, ac sui ipsius dumtaxat ratione habere, ac videre quomodo Deo suo placeat. Hoc porrò permagni refert, & maximè conueniens est. Vndè si peccata, & defectus, quæ admitti vidi,

ex eo

ereo, quod bona intentioni nimium fidebatur, enarrare vellem, finem nullum haberet narratio. Semper ergo ad virtutes, & bona, quæ in alijs aduerteremus, oculis reflectere studeamus, & si quos in ijs notabimus defectus, grauibus peccatis nostris regamus. Hanc operandi rationem, tamen ea non statim summâ, & debitâ cum perfectione fiat, magnam nihilominus paulatim virtutem comparamus, hanc scilicet, quod omnes meliores nobis esse credamus: atque hac ratione per Dei gratiam (quæ in omni re pernecessaria est, & sine qua omnis nostra diligentia, quantumlibet intentâ, frustranea est) aliquid lucrari incipimus, simul eum rogando, vt hancce nobis virtutem concedat: neminem enim nostrum deserit, cum à parte nostra diligentiam aliquam adhiberimus. Hanc quoque doctrinam, & monitum notent illi, qui per intellectum multum discunt, multos & diuersos ex re vna conceptus efformando (nam per intellectum operari nescientes, qualis ego eram, alio non habent opus monito, quam vt patienter expectent, quoad usque largiatur ipsis Dominus, in quo se occupent, & aliquam lucem det, cum tam parum ipsi perse possint, & intellectus eos magis impediât, & intricet, quam expediât & extricet.) Taliter ergo discurrentes moneo, ne omne tempus suum discursibus impendant: nam esto id valdè meritorium sit, nullum tamen (eo quod oratio aded illis sapiat) putant sabbathum, & tempus quo intellectu non laboretur, esse debere. Vndè quamprimùm omne tempus, quo non discunt, inutiliter impensum esse putant; ego verò hanc temporis iacturam velut singulare quoddam luctum puto: sed vt antè dixi, fingant se, in Christi Domini presentia versari, ac sine vlla intellectus tortione ipsum alloquantur, cum eoq; delicientur, ita tamen, vt de verbis, quibus apud eum vtendum sit, & argumentis non multum solliciti sint, sed suas ei necessitates nudè dumtaxat proponant, nec non causam, quam habet ad nos coram se non sustinendos. Hoc quidem vno, illud alio tempore alternatim faciendum, ne anima vnum & eundem cibum semper comedens defatigetur. Hi cibi admodum sapidi sunt & vtilis, quorum comestioni, si gustus assuescat, multum nutrimenti ac substantiæ in se includunt ad vitam animæ dandam, nec non alia quamplurima commoda. Clariùs mentem meam exponere volo: nam omnis hæc de Oratione materia, & tractatio perdifficilis est, & nisi magister aliquis, qui eam exponat, accedat, ægrè admodum intelligitur: & hæc est causa, cur (etsi alioqui breuior esse vellem, ac perspicaci illius, qui hanc de oratione materiam me scribere iussit, ingenio satis foret, eam vel verbo indicare) mea me stupiditas rem, quam tantum interest benè, commodèque exponi, paucis dicere, & declarare non patiatur. Nam quod multa hac in parte pertulerim, hinc miseret

S. M. Teresa Opera.

L

me

S.
Theresia

Opera

N. V. V.
166

me illorum, qui per solam librorum lectionem incipiunt: cum ratio
quàm magna sit differentia inter ea, quæ primò electione cognoscuntur,
& ea, quæ deindè per experientiam videntur: vt ergo ad id, quod modo
dicebam, redeam; incipimus aliquod passionis mysterium, verò gratia
quomodo Dominus ad columnam victus staret, meditari; intellectus
ergo discurrendo causas indagat, è quibus colligi queat, quàm inter
illic maiestas eius passà sit cruciatus, & simul quàm vehementer in
derelictione, & solitudine senserit dolorem: nec non alia multa, quæ
intellectus, si benè operari norit, & adiuuus sit, aut doctrinà excultus, in
elicere poterit. Hoc portò orationis genus est, à quo omnes incipere,
quod progredi, & in quo consummare debent, nec non excellentissima
securissima via, per quam incedant oportet, donec eos Dominus ad
alias supernaturales deducat. Dixi omnes: quia sunt non pauca animæ
quæ plus fructus ex alijs meditationibus, quàm ex ijs, quæ de sacramentis
Domini passione sunt, colligunt: nam, sicut variæ & diuersæ in celo sunt
mansiones, ità & diuersæ sunt viæ eò conducentes. Alij proficiunt ex
quod se in inferno constitutos imaginentur; alij, dum se in celo verè
cogitant, quos è contrà ipsa de inferno cogitatio conturbat, & affligit;
alij ipsa de morte meditatione iuuantur; alij præsertim compassiuè
tendero sunt corde, assidua de passione meditatione non parum con-
stantur, & è contrà latantur, & proficiunt, dum Dei in creaturis suis potestatem,
& magnitudinem, nec non amorem, quo nos persecutus est, quo-
que omnimò re elucescit, considerant. Et est hæc mira procedendi ratio
ita tamen, vt Passionis & vitæ Iesu Christi (ex ea namque omne bonum
ad nos deriuatum est, & indies deriuatur) memoria, ac meditatio
vsurpetur. Incipiens ergo monendus est, vt, è qua materia magis pro-
ficat, eam notet; ad hoc autem opus imprimis est directorem & magis-
trum benè hac in re versatum habere; si enim experientiâ habeat, pro-
uiter errare potest, & animam reget, ac conducet eam non intelligens
neue etiam permittendo vt seipsa intelligat. Quod enim anima non
insignem meriti sibi materiam esse magistro alicui sese subijcere, hinc
illius monitis & consilio ne vel latum vnguem audet desistere. In
aliquando in animas, quæ, quod, qui eas dirigebat, experientiâ careret,
itâ angustiata, & afflictæ erant, vt me ipsarum misereret; & in-
ter eas vna eò reducta erat, vt, quid sibi faceret, iam nesciret: nam
directores spiritus non intelligendo animam iuxta affligunt & eorum
& profectum non parùm remorantur. Cum alia quadam egi, quæ
eius director, iam octo, & amplius annis velut vincam detinuit
rat; quod eam extrà sui ipsius cognitionem egredi non permitte-
ret; quam tamen Dominus iam tum ad orationem quietis deducere

ar: vnde ipsa multum hac de causa patiebatur. Esto alioquin hæc
 superius cognitio numquam omitti debeat, nec anima vlla in hac via
 in fortis, & gigantea sit, vt non sæpè opus habeat repuerascere,
 & velut ad prima vbera redire. Numquam autem hoc est de memo-
 ria deponendum, vnde etiam idipsum sæpius fortasè repetam, quòd
 penultimum in eo situm sit: nullus quippè orationis status tam subli-
 mis est; vt non sæpè sit necessè hominem ad principia reuerti. Hoc
 autem de peccatis, & sui ipsius cogitatione punctum, & meditatio
 velut panis est, qui ad omnes cibos, quantumlibet delictos, in hac
 orationis via adhibendus est; sine hoc autem pane, nemo se susten-
 tare possit, is tamen non nisi ad mensuram, ac moderatè sumi debet.
 Postquam enim anima se iam penitè resignatam esse videt, & li-
 quidò perspicit nihil se à se ipsa boni habere, ac proinde se co-
 ram tanto Rege pudore suffundi, & quàm ei parum (cum tamen tam
 multa ei debeat) rependat, aduertit, quid eam necessè est in his
 temporibus impendere, vt non fatius sit nos ad alia, quæ nobis Domi-
 nus proponit, transire: neque enim par est, ea nos relinquere, no-
 uit quippè maiestas eius melius quam nos, quid nobis conueniat
 comedere. Permagnum ergò refert, instructorem virum prudentem
 & cordatum esse, boni, inquam, ingenij, & multæ experientia:
 si præterea doctus sit & litteratus, hoc magnum quid est, & per-
 priandum. At si tria hæc simul in vno reperiri nequeant, duo prio-
 ra potiora, & maioris momenti sunt: doctos quippè viros faciliè
 aduande habere, & comparare possunt, vt, si quando opus ha-
 bebunt, cum illis de rebus suis conferant. Dico itaque, doctrinam in
 principio parum inuare, nisi director ipse orationi addictus sit: non ta-
 men dico vt cum viris doctis, & litteratis planè non conferant; ete-
 nim spiritum, qui cum fundamento veritatis non incipit, malim sine
 oratione, ceterum doctrina magni momenti res est: hæc quippè nos, qui
 parum scimus, docet & illuminat: ad eò vt cum veritati sacræ scripturæ in-
 scribamur, faciamus id, ad quod obligati sumus. A deuotione autem fa-
 tua, & stupida liberet nos Deus. Amplius mentem meam declara-
 re volo, quia, vt video, nimis multis me rebus immisceo: nam
 semper hunc defectum habui, quòd me, vt dixi, benè declarare
 non possim, nisi multis adhibitis verbis. Cum ergo monialis aliqua o-
 rationis se dare incipit, si, qui eam regit, simplex sit & imperitus, & sibi
 sicut id ipse persuadeat, mentique imprimat, fatius esse dicet, eam
 sibi obedire, quam superiori suo, idque sine vlla prorsus malitia:
 immò verò rectè se in eo facere existimando. Ità hic ergo faciendum
 iudicabit, siquidem cum religiosa ei negotium fuerit, si autem

*Sui ipsius
 cognitio
 nūquam de-
 ponenda.*

*Imperitia
 directoris
 quia malè
 causatur.*

S.
Theresia

Opera

IN VII

186

cum muliere coniugata, huic dicet, cum ei res domestica curanda erit, melius esse orationi insistere, etsi maritum hac ratione offenderet; ideo ut nec tempus ritè ordinare, nec res faciendas ità partiti morit, ut ex veritate præscripto peragantur. Quòd enim ei lumen desit, hinc ipsum alijs, tamen forte vellet, communicare nequit. Et licet nulla doctrina ad hoc necessaria videatur, in ea tamen semper opinione, & fui, & ero, Christianum quemlibet operam dare debere, ut semper, si fieri possit, conferat cum eo, qui illà luculenter instructus est; & quo hic erit doctior, eo id futurum melius. Qui autem per orationis viam incedunt, magis à doctrina iuuari opus habent; & eò etiam magis, quòd spiritualiores sunt: nemo autem seipsum decipiat, dicendo, viros doctos orationi non deducit, non esse illi vacantibus dirigendis aptos. Equidem cum multis doctis contuli, & communicavi: nam paucis ab hinc annis (quod magis hoc opus haberem) maiore in iis conquirendis curà incubui; & semper magni eos feci, nam licet eorum aliqui nullam habeant experientiam, spiritum tamen orationis non oderunt, nec ignorat: in sacris enim litteris, quas assiduo manibus versant, boni spiritus veritatem inueniunt. Equidem in ea sum sententia orationi incumbentem, & cum viris doctis conferentem, nisi ipsemet se decipere velit, non facile à diabolo per illusiones deceptum iri: crediderim namque daemones doctrinam humilem, & virtuti conuinctam non mediocriter timere: norunt enim per illam se detectum iri, & magno suo cum damno in fugam conijciendos. Hoc eò dico, quòd nonnulli in ea sunt sententia, ut viros doctos proprios, & aptos esse negent orationi vacantibus, nisi ipsi spiritu dotati sint. Paulò antè etiam dixi, directorem, & magistrum esse debere spiritualem: at si hic non simul doctus ac litteratus sit, multa sequentur incommoda: sicut è contrà magnum subsidium, & auxilium confert, cum doctis, dummodo virtutibus præstent, agere: licet enim docti spiritum non habeant, multum tamen nos iuuabunt, ac Deus ipsis haud dubiè inspirabit, quæ discipulis suis proponere debeant, quin & spirituales eos efficiet, quo nobis viles esse queant. Nihil autem hac in re dico, quòd non antè re ipsa experta sum: hoc quippè mihi plus quam cum duobus contigit. Dico ergo animam penitus sese resignantem; ut vni soli magistro se subijciat, grauitè errare, si non procuret; ut is talis sit, qualem iam antè descripsi, præsertim si persona religiosa sit, cum hæc suo superiori subiecta esse debeat: nam fortitan illi omnia illa tria supra proposita, deerunt (quòd sanè non modica ei crux erit, & afflictio) Ita ut spontè, & propria voluntate intellectum suum subijciat ei, qui illum bonum non habet. Id saltem numquam à me ipsa potui impetrare, imò ne quidem (ut mihi videtur) còsensa neum est: si autem secularis sit, laudet, & gratias agat Deo, quòd liberum sibi sit deligere,

Qui cum doctis viris confert, non facile à damone decipitur.

Quantum sequatur boni è collatione cum doctis.

cui se velit subijcere; & sibi caueat, ne hanc tam bonam, & honestam libertatem amittat, & potius tam diu directore careat, donec aliquem convenientem sibi inueniat: etenim Dominus talem ei suppetabit, modo omnia in humilitate fundata sint, & sinceru, ac rectum ipse habeat bene deligendi desiderium. Equidem maximas ei hoc nomine gratias ago; & nos feminae & quicumque indocti sunt, perpetuo infinitas ei gratias agere debemus, quod non desint, qui tantis cum laboribus ad illius veritatis cognitionem peruenerunt, quam nos indocti, & idiotae ignoramus. Sape numerò miror, cum id, quod viri docti (& praesertim Religiosi) tanto cum labore sibi pararunt, sine vlllo meo labore, & sudore meo (tantum quod id ego illos interuogem) in vtilitatem meam cedere possit, aliquos adhuc inueniri, qui ipsum negligant, & fructum inde colligere nolint. Auerat hoc Deus, video quippe illos oneribus religionis (quae sanè graua sunt) esse subiectos, in austeritatibus viuere, cibo tenui, & vili vti, ad haec parere superioribus obligatos (vt id saepe ruborem mihi incutiat, & magnam verecundiam) Item duro in strato dormire, perpetuoque in labore, & cruce vitam agere: vnde magnum mihi malum videretur, si sua quis culpa tantum bonum perderet. Et fieri posset aliquos nostru, qui ab huiusmodi laboribus liberi sumus, & quibus cibus (vt dici solet) coctus & iam praeparatus in os ingeritur, commodèque viuimus, cogitare, quod fortasse paulo plus, quam illi orationi vacemus, ideò nos in gloria superiores fore illis, qui tantos labores subeunt. Esto tu Domine, benedictus, quod me ita inhabilem, & prorsus inutilem fecisti; sed simul etiam immensas tibi gratias ago, quod tam multos excites, qui nos excitent. Quocirca valde continuo orare deberemus pro ijs, qui nos illuminant. Quid, quæso, sine illis essemus, in tot, tamque grauibus tempestatibus, quibus hodie Ecclesia concutitur, constituti; & si hinc inde è doctis aliqui mali & improbi fuerint, qui tamen boni sunt, magis propterea splendebunt. vnam in sua eos Dominus protectione habeat, & adiuuet, quo ipsi nos iuuent. Amen.

Longè ab ea, de qua loqui incæperam materia deflexi: sed omnia ad rē, & propositum sunt incipientibus, vt tam sublimem viam sic incipiāt, aut vt in bona & vera semita constituti sint. Vt ergo ad id, quod antea dicebā, reuertar, ad meditationem, inquam, Christi ad columnam alligati; vtiliter fuerit, aliquantulum super hoc per intellectum discurrere, & dolores, & cruciatus, quos ibidem pertulit, & quorum causa, & quis eos pertulerit, nec non amorem, quo eos pertulit, considerare: ita tamen, vt se quis non semper hæc omnia inquirendo defatiget, sed cum Christo ibi maneat, intellectu in silentio detinendo. Occupet igitur ipsum, si possit, considerando

S.
Theresia

Opera

IN VII

156

Deus laudandus ex eo quod viros doctos esse sinat.

Sua quis culpa amittere non debet fructum qui ex hominum doctoru laboribus venit.

De qua re in meditatione discurrendum sit.

rando, quod à Christo videatur, apud eum maneat, aliquid ab eo petat, humiliet se coram ipso, cū ipso delicietur, memineritque se dignum non esse, qui apud ipsum maneat. Si quando hæc similia uè facere poterit, esto etiam in ipso orationis principio non parum inde fructus percipiet, & fructus, quem hæc orandi ratio secum trahit, plurimus est; talem saltem eum esse anima mea experta est. Nescio an bene, ac verè hoc dicam; R. V. examinet. Faxit Deus, ut in voluntate eius semper facienda non aberrem. Amen.

CAPVT XIV.

SECVNDVM ORATIONIS GRADVM DECLARARE INCIPIT, quando scilicet Deus animam particularioribus quibusdam gustibus iam perfundit. Ideo eos declarat, ut significet, hos iam supernaturales esse. Et est hoc notatu dignissimum.

CVm ergo iam dixerimus, quo hortus hic labore rigeret, & quanto brachiorū conuulsu aqua è puteo extrahatur; nunc non abs re futurū est de secundo eius hauriendæ modo, quem horti dominus instituit, loqui, quando scilicet hortulans ad mniculo rotæ aut tuborū aquam haurit, in quo & plus haurit, & minore cum labore non nihil que potest interquiescere, ita ut continuò eum laborare non oporteat. Hanc ergo hauriendi modum similem esse dico orationi, quam quietis vocant; & de illo in presentiarum agere constitui. Hic ergo anima se recolligere incipit, & hic quiddam supernaturale iam quodammodo tangit: nam quantamcumque adhibeat diligentiam, nullo tamen modo id libi ipsa poterit acquirere. Fateor tamen eam se in rota hac versanda, & per intellectum operando, ut tubos aqua repletet aliquantum defatigasse videri: at aqua hic altior est, vnde etiam minor in ea educenda labor infunditur, quàm dum ea è profundo puteo haurièda est: dico, aquam viciniore esse; quod hic gratia se animæ clarius cognoscendam præbeat. Hoc nihil aliud est, quàm quædam potentiarū animæ intra se recollectio, ut maiore cum gustu hac voluptate, & gaudio fruatur, non tamen propterea hæc aut perdūtur, aut dormitât: sed sola voluntas occupatur, adeò ut nesciens quomodo captiuetur, consensum dumtaxat præster, ut eam Deus captiuet, ut quæ se nouit captiuam esse eius, quem amat. Quam ô Iesu & Domine mi, tuus nos amor hic iuuat: nam ille nostrum ita vincitum tenet, ut ei quodammodo non det libertatem ad eo tempore quid aliud præter vnum te, amandum. Aliæ duæ potentæ voluntatem iuuant, ut illa se habilem, & aptam, ad tanto bono fruendum, reddat; tamen si subindè fiat, ut hæc etiam voluntatem, etiam tum, cum vnita est non parum remorentur: at tunc eius est, illas non curare, sed in sua fruitione, & quæ se permanere. Si

*Oratio
quietis me-
rum otium
est.*

*Sola volun-
tas hic Deo
vnitur, &
eo occupa-
tur.*